

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 септ.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 септ.

Важност Булоњске конференције

У Булоњу на мору одржали су војни и политички шефови Француске и Енглеске серију важних конференција. Према извештајима из Париза, на овим седницама донете су веома значајне одлуке. Регулисана су многобројна војна и политичка питања, нарочито у погледу на балкански фронт и на односе са Грчком. Резултати ових конференција још су тајна широј јавности, међутим из париске штампе добијају се ипак извесни подаци о њима.

Сасвим је природно, да су представници Француске и Енглеске посветили нарочиту пажњу регулацији прилика у Грчкој. Англо-француска штампа већ од дужег времена повела је јаку кампању, да се односи са краљевином Грчком морају дефинитивно одредити с обзиром на важност балканског фронта и у интересу сигурности Источне армије. Предузет је низ мера у Грчкој, и специјално у Атини, које су знатно поправиле ситуацију у Грчкој, али нису за резултат имале дефинитивно одређење грчке политике. Краљ Константин потпомогнут кликом својих многобројних доглавника остајао је упорно доследан својој политичкој програму, који није био у складу са интересима Споразума. Од блажих мера прелазило се на оштрије. Најзад се дошло до енергичне интервенције адмирала Даргиде Фурнеа, који је серијом капиталних мера успео да дефинитивно обезбеди акцију Источне армије. Међутим за то време у Грчкој је створен велики расцеп. Покрет солунске Народне Одбране нашао је одјека на Криту и острвима Егејског мора. На чело тога покрета ставио се г. Венизелос и образовао провизорну владу. Тако је Грчка добила две владе и Споразум се нашао пред алтернативом, коју од ове две владе треба третирати као званичну грчку владу. Ово питање је између осталих такође занимало англо-француске представнике на Булоњској конференцији. У томе погледу донета је, како изгледа, такође дефинитивна одлука. Вести из Париза саопштавају, да је одлучено, да се ступи у за-

вичне односе са провизорном владом и да се овој ради потреба њених трупа изда зајам. Истовремено саопштава Агенција „Радио“ од свога кореспондента из Атине а по овлашћењу француског министра г. Гијмена, да је ситуација у Атини побољшана с једне стране лојалним изјавама краља Константина у погледу државља према Споразуму, а с друге стране одлуком Савезничких влада, да се што пре успоставе срдачни односи са грчком владом. Ове две вести очевидно стоје у супротности. Вероватно је, да је у Булоњу диференција ових односа изглађена и да ће догађаји скоре будућности довести у склад противречну акцију солунске и атинске владе. У сваком случају, држи се да су на Булоњској конференцији донете коначне одлуке односно прилика у Грчкој и да ће ситуација у краљевини Грчкој наскоро постати нормална.

Друго, много важније питање, које је претресано на Булоњској конференцији је значај балканског фронта и развој његових операција. Од уласка Румуније у акцију и од предузимања победоносне офанзиве у Македонији, добио је веома велику важност балкански фронт, на коме се вероватно има да реши судбина европског рата. Увидело се наиме, да одвајање централних држава од Бугарске и Турске мора ускорити знатно крај рата и да ће то имати за неизбежну последицу слом Немачке. Погрешно би било замислити, да су државе Споразума тек сад придале балканским операцијама важност, које оне заслужују. Њихов виши значај признат је већ стварањем велике Источне армије од најбољих савезничких трупа и организовањем офанзиве веома широких размера. Међутим Фалкенхајнова и Макензенова офанзива против Румуније унела је нов момент у балканске операције, и с обзиром на тај факат било је потребно измењати своје погледе о току акције на Балкану. Из коментара париских листова сазнајемо, да је у томе правцу одлучено, да се балканском фронту прида најшири значај и да се балканским операцијама

убрза темпо. На конференцији је једнодушно прихваћена идеја, да се по цену ма и највећих жртава на балканском фронту морају што скорје постићи дефинитивни резултати.

Несумњиво је, да су у Булоњу претресане и операције на осталим фронтима, а специјално у Пикардији, где се англо-француска офанзива наставља са великим успехом. План јединства фронта дао је до сад сјајне резултате. Искуство је показало, да се фронтови не могу и не смеју одвајати један од другог. Операције на свима бојиштима морају тећи сагласно и хармонично. Офанзива на једном фронту повлачи за собом слабење другог фронта. Успеси Англо-Француза на Соме онемогућавају немачку офанзиву на рускоме фронту и отежавају знатно непријатељску акцију против Румуније. Зато је вероватно, да је на Булоњској конференцији, а на основи јединства фронта искован план операција, које имају наступити у току наступајуће јесени и зиме, и које ће, можемо се томе с правом надати, довести до коначних резултата.

Политичке вести

Лондон. — Грчки посланик на енглеском двору, г. Генадис посетова је сер Едварда Греја са којим је дуго конференсао.

Атина. — Сазнаје се из поузданог извора да је посланик француске на грчком двору г. Гијмен посетио краља и изјавио да Споразум није неповољно расположен према суверену и Грчке. Савезници су предузели мере једино ради одржања грчке неутралности и васпостављања безбедности у престоници. Све мере које ће и у будуће бити примене имаће тај циљ.

Краљ је одговорио да је готов да да гаранције за неутралност своје земље.

Лондон. — Дописници стране штампе припремили су банкет у част сер Едварда Греја, који је држао један мали говор у коме је између осталог казао да је Немачка била анархичка држава и да је целу Европу увукла у анархију. Неутрални народи дужни су да после овога рата утичу на јавно мишљење да се таква несрећа жигосе и спречи њен повратак.

Грчка штампа

„Патрис“. Поводом најновијих, за грчко честољубље заиста тешких мера које је предузео француски адмирал, органи германовилског апсолутизма обновише своју стару отрпану фразу:

„Врше притисак на нас да бисмо изишли из неутралности!“

Али је ова тврдња колико глупа толико и лажна.

Глупа је. Јер би силе из Споразума биле наврвије од каквог детета кад би тражиле војну са радњу једне државе коју разоружавају. А ове Силе нису баш тако наивне као што их представљају и као што их можда и замисљају.

И лажна је. Јер атински апсолутизам хоће да игра улогу мученика пред јавним мишљењем, пред којим се увек представља као да трпи толико једно због тога што хоће да „спасе“ народ од рата.

И све ово бива кад се поуздано зна да мере које Споразум предузима против атинске државе нису изазване због „искрене“ неутралности — коју није никада водила — него због једне политике коју Савезници сматрају као непријатељску и опасну за себе.

Може бити, зебња Споразумних Сила од величине опасности која им прети од Атинске државе да је сувише велика и да се сматра за мало претерану. Али када Савезници, наместо „благонаклоне неутралности“, и шта више наместо обичне неутралности обавезне и према међународном праву, имају пред собом чинишце као што су:)

- 1) Рупел,
- 2) Серез и Дрину,
- 3) Кавалу,
- 4) Својеволну предају Немцима 5.000 војника и 300 официра, и
- 5) Снабдевање Бугара половином из целокупног грчког ратног материјала, ко би могао да им јамчи и ко би могао да их уздржи да се не боје онога што и ми сматрамо немогућим, наиме стварног напада Атинске државе у једном тренутку повољног обрта ствари у корист немачког оружја?

У томе, и само у томе треба тражити узрока непријатним мерама француског адмирала.

Читање три недеље, од 20. августа до 10. септембра, атински је апсолутизам нештедице уверавао речима Споразум да ће заратити у његову корист. Службено и неслужбено уверавало се да је куднуо час акције. Ствар је свршена, и биле су донете коначне одлуке. И нашоше се наивни људи који повероваше у ова уверавања, и који су сваког тренутка очекивали да апсолутизам извуче мач у корист велике борбе. Дуго су залуд очекивали, али више ни они не очекују.

Али упоредо с овим уверавањима и с овим речима ишла су дела преноса великих количина ратног материјала у Тесалију,

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ :

Месечно 3 франка тромесечно 8 франка, годишње 36 франка

ЦЕНА ОГЛАСИМА :

Свети огласи 0.20 фран. од поштеног реда, већи огласи по погодби. Новац се волаже државне монетарије и дипломатским наступима.

ЛИСТ ИЗДАВА СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

Или у слави преко Краљ. Срп. Гек. Консулства у Солуну

УКЛОНИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стар редакције Коломба улица бр. 33 Boulevard

Поједини бројеви се могу добити у Солуну под лиценцијом „Друштво грчке штампе“ ул. Булогатроу бр. 5, близу главне поште.

преноса који је се — чудновато — вршио у доба немачких успеха на румунском фронту, и који је вршен потпуно тајно и без икаквог објашњења пред Силама из Споразума у погледу циља који је имала ова ужурбана радња.

Какво сте држање желели да има споразум услед овакве супротности између речи и дела? И, кад је несрећа дошла, коју је мислите изазвао и ко је за њу одговоран? — Број 8176). —

Пол-Луј

Грци кроз Србију

— Разговор с пуковником Каракалосом —

„Берлинер Тагеблат“ од 22. септембра доноси овај извештај из Ниша о проласку грчких трупа, које су се предале Немцима. „Данас по подне приспео је из Бугарске у Ниш први воз са Грцима који путују за Немачку. Њих 6000 биће интернирано. (Зар интернирано? — Ур. „В. С.“) у Герлицу. Сви... изишли су да виде неутралне другове који на овако чудноват начин путују за Немачку. У својим зеленкастосмеђим униформама, са краљевском круном на капама као кокардом, добром обућом, кројењом готово исто тако као и немачка, грчки војници изгледали су просечно врло лепо, додуше малена раста, лица загасите боје, као активни војници мврнодопске формације искључиво млади, чили момци, који су изгледали врло весели. Грци су приликом уласка воза у станични реон били у пуној ратној опреми: артиљерија крај својих топова који су у Драму били утоварени на грчке вагоне; неколико пешака чистили су своје пушке, можда зато, да би у војничком погледу, направели што бољи утисак, а можда и зато, да не би изгледали као неки ратни заробљеници. ...У разговору, неколико грчких војника нагласило је, како су они верни својој краљу и желе остати такви.“

А „Београдске Новине“, доноси опис о проласку трупа кроз Београд доноси и разговоре с пуковником Каракалосом, заповедником кавалерске тврђаве. У том разговору пуковник Каракалос казао је:

„У мирно доба војни збор, чије је заповедништво било у Кавали, био је распоређен у Драму, Серезу и Кавали. Збор обухвата 5, 6 и 7 дивизију. Светски рат нас је затекао у мврнодопским посадама. Приликом најновије немачко-бугарске офанзиве ми смо стајали, да се послужим војничким изразом „са пушком к носи“. Пошто је била чврста одлука нашега краља, да одржи неутрал-

ност, то је наша одлука била ја снај. Имали смо према Бугарима и Немцима да заузмемо исто држање као и према четима сила споразума. Ја сам према томе добио са надлежне стране наредбу, да без отпора предам немачким и бугарским четима кавалску тврђаву. Они су, као што је познато, посели и сам град. Ми смо западали у потпуно безизлазни положај. Споразумна блокада одвајала нас је на мору од Атине још од раније, а сад нам је и на суву била одсечена веза Солунском. Нисмо могли ни примати заповести ни слати извештаје. Ускоро су наступиле тешкоће у опскрби тако да нам није остало ништа друго него да закључимо познати споразум са Немцима.

Сад нас видите на путу за Немачку на који смо се крели пре седам дана... Знам да је Заимис дао оставку и да је на његово место дошао Калогеропулос политичар одан краљу, а симпатичан Централним Силама.

На питање: како стоји са верношћу чета према краљу, пуковник је одговорио: «Сви су верно уз краља... Могу рећи да се десет од сто целе војске и у сваком погледу слажу с краљем, за кога би пошли кроз ватру и воду. Десет од сто су Венизелисти. Али би била заблуда веровати, да је и код ових десет од сто сумњива лојалност према краљу. И ови су верни краљу, само што би хтели да Венизелос дође на владу.»

без важности. Западно од Јула ми смо мало одступили у области Пасе Вулкана.

Код Оршаве артиљерски дуел. На јужном фронту ништа важније дуж Дунава.

На фронту у Добруци ми смо се повукли северно од Црне Воде.

Руски коминике

Петроград, 13. окт.

Северно од Дизи-а и југо-источно од Ванског језера, руске су трупе разбиле једну чету Курда. Одузеле су јој разне намирнице и више од 400 комада стоке.

На румунском фронту у области реке Тротуза, непријатељ је неактиван. На фронту Бузго-Брава-Кимпелунг, артиљеријски дуел.

У области Оршаве одбили смо један непријатељски напад.

Под притиском непријатеља ми смо се повукли северно од Констанце ка висовима и ка Медидаји. Непријатељ је заузео обадва места.

Немачки циљ у Добруци

Атина, 13. октобра.

Компетентни кругови цене да је немачко напредовање у Добруци више из политичких него из војничких разлога.

Румунске су трупе евакуисале Констанцу да би привукле непријатеља о област где ће противнапад који спремају дати врло добре резултате.

Аустријски терор

Кажњена због писاما

«Београдске Новине» доносе вест, да је гђа Лепосава Обрадовић из Београда осуђена на месец дана осамљеног затвора, што су код ње, кад је путовала за Варварин, нађена два писма за родбину. Ма да у писмима није било, по признању самих власти, ничег кажњивог, осуђена је зато што је забрањено уопште носити са собом писма.

Чег ли се још неће плашити привремене угњетачи нашег народа?!

Хапшење књижара

У свом броју од 22. септембра «Београдске Новине» доносе ову белешку: «У подруму књижаре Рајковића и Туговића нађене су

многе забрањене књиге. Пошто заступник ове фирме, Токалић, приликом прегледа радње, који је извршен пре неколико месеци, није казао за ове књиге, то се сматрало да их је намерно сакрио. Ухапшен је.»

Важна открића

— Односи Грчке и Немачке. —

Солунски лист «Неологос» у своме последњем броју износи сензационална открића која се односе на дипломатски сандук немачког посланства, који је тајна полиција у Мариси ухватила код једног немачког официра.

1. Немачки је официр носио један врло велики коверат са важним документима које немачко посланство шаље немачким војним аташеима у Софији и Цариграду.

2. Између документа, било је једно писмо грофа Грансиа, немачког пионирског аташеа у Атини, које је упућено министру Марине у Берлину. У овом писму је изнесен детаљно план утврђења суецког канала.

3. Била су такође писма грчког краља и краљице упућена Кајзеру, чија се садржина може резимирати: «Ми очекујемо немачку војску, која ће нас ослободити од захтева сила Споразума и целата антантофила».

4. У коверту је било једно писмо Јована Теотокиса за свога брата, посланика у Берлину у коме осуђује Споразум и грди Савезнике.

КРОЗ ПОЉА МАЋЕДОНИЈЕ

Импесије француског сенатора

Француски сенатор и члан војне комисије г. Дебиер, који је провео 10 дана на македонском фронту саопштио је своје утиске париском «Журналу» у облику једног чланка. У овоме се између осталог вели:

«Савезничке армије организоване су своју службу у Солунској бази и утврђеном логору, који се у полупречнику од 15 до 20 км. простире око Солуна. Ту су поправљени и саграђени путеви, постављене мале жељезнице, подигнути мостови на Вардару, Галику и Бистрици, организовани логори. Ту се виде безбедне станице, паркови артиљерије, књижевнице, авијатике, разни депои, многобројна санитарска одељења. То је цео један

свет, никао из земље у току неколико месеца.

«Кад се прођу три жељезнице, које иду ка граници Македоније, на ист. Дорјанска, на западу Битољска, у центру Бевђелиска; кад се иде путевима кроз поља Македоније: кад се допре до планина, које као појас ограничавају форове Македоније на 100 до 160 км. од Солуна, онда се добија појам о знатним напорима које је команда морала учинити да би се постигли познати резултати.

«Кад се приђе планинама види се, да су војници морали најпре исецати путеве у стени, да би попустили топове на висове. Када сам присуствовао са обала Островског језера заузећу висова на Кајмакчалану од српских трупа наши топови од 120 гајали су са једне планине од 1600 м., куда су их били попустили на последње врхове Кајмакчалане још у бугарским рукама висове око 2.500 метара.

«Упркос свима тешкоћама путова и саобраћајних средстава, можемо потпуно бити задовољни општим током дежурне службе.

«Јединство акције на целом македонском фронту, где се налази права интернационална војска допуњује стално појачавање материјалних снага. Ово јединство акције потребно је за успешну офанзиву. И у Македонији, као и свуда нужно је јединство команде, топова, муниције, бајонета. Када је план борбе претресен и примљен, наредба врховног шефа извршује се тачно и стриктно. То изискује општи спас.

«Напуштам војни терен о коме сам принудно веома резервисан, да би рекао коју реч, шта се у Солуну и Македонији мисли о томе, што је названо солунском револуцијом. Амбијент (околина) суди строго о Грчкој и Грцима. Тамо се мисли, да се у Француској о данашњој Грчкој сувише суди кроз призму античке Јеланде и да би вредело више говорити мање у француској штампи о Грчкој.

Што Савезници треба да постигну јесте то, да Грчка не може ни у ком случају уносити забуне у наше војне операције. Остало је ствар између грчког народа и краља.»

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Са нашег фронта

Солун, 13. окт.

У току 12. октобра јака магла на фронту спречила је сваку важнију операцију.

Једна ескадрила француских аероплана бомбардовала је станицу Градско која се налази између Велеса и Кривопака.

Француски коминике

Париз, 13. окт.

Северно од Вердена Немци су извршили два противнапада на мајдане Одремона и на Дамлуна, који су одбијени. Тврђаву Дуомон је потпуно очишћена претпрошле ноћи од непријатеља. Командант тврђаве је заробљен.

Доцније. — Северно од Вердена, Немци су извршили три узастопна противнапада у области Одремон-Дуомон. Ни један од ових непријатељских покушаја није успео. Цео заузет терен је у рукама Француза.

Источно од шуме Фимен и северно од Шеноа Французи су продужили у току јучерашњег дана да напредују. Избројано је до сада преко 4.500 заробљеника. На осталом фронту ништа значајније.

Авијатика. — У току 11. окт. једна ескадрила енглеских аероплана бацила је 1300 килограма пројектила на О Фурзо и Хагондаж. Прозрокован је велики пожар.

Солунски фронт. — Обична артиљеријска борба на целом фронту изазимајући у центру где је један немачки противнапад у об-

ласти Мачукова одбијен.

У борби са савезничким пилатима два немачка аероплана јако оштећена морали су се спустити на земљу.

У области Корче—Премети коњица савезничке војске дошла је у контакт са италијанском коњицом из Валоне.

Италијански коминике

Рим, 13. окт.

Рђаво време спречило је активност артиљерије. Али је ипак артиљеријска борба била доста јака на фронту Јулијанских Алпа где смо бомбардовали непријатељске центре за снабдевање код Дуино—Брестоваце и код Комена.

На Карсу, наша је пешадија исправила фронт на неколико места.

Румунски коминике

Букурешт, 13. октобра.

На северном и северозападном фронту код Тулгеса и Бикача и у долини Тротуса ситуација је непромењена. У долини Узула борба се наставља. Заробили смо 3 официра и 108 војника. Код Ојтуза непријатељ је одбачен с друге стране границе. Заробљено је 156 војника. У долини Бузеа код Вама Босте, Спраточа и Пределуса, ситуација је непромењена. Код Предсала води се борба у области Драгославеле воде се оторчене борбе. Ми смо одбили непријатеља и све непријатељске нападе источно од Олте. Одбијамо непријатеља на север. Западно од Олте воде се борбе

Ф Е Љ Т О Н

На разбојишту Кајмакчалане

— Писмо са положаја —

Завршена је крвава и огорчена борба. Наше храбре трупе успеле су да разбију непријатеља и да га нагнају у дивље бегство. Јако утврђени положаји пали су у наше руке. Света крв наших хероја залила је бојно поље, али је за то добивена сјајна победа над непријатељем. Пробијен је бедем непријатељског отпора и српска нога крочила је на земљиште своје отаџбине.

По завршеној битци зашао сам по крвавом разбојишту. Предајном се пружала грозна слика, од које се леђи срж у костима. Цео положај, на коме се водила борба био је покривен ле-

шевица, муницијом, поломљеним карама, пионирским алатом и осталим опремом. Многобројни лешеве леже у гомилама или претрпани једни преко других. Крв се још пуши и развија страховити смрад у тихој и суморној вечерњи, која се спушта. Са чаробном панорамом природе меша се гроза језовите сцене на крвавој Кајмакчалану.

Предајном доле, у даљини простору се пространа и недогледна поља, некад узорана и плодна, данас преривена рововима и утврђењима. Гдегде покоји шумрак, или долина какве мале речнице. Сунце, које неприметно

у магли залази далеко на хоризонту расипа мутну, црвено златну светлост и даје још величанственији изглед природи. За тренут се човек заборавља, преноси далеко од ове страхоте и ужаса и као некад губи у заносу природних дражи. Али, то само за тренутак, јер усирена крв, смрад од разбацаних лешева и сапљитање о поломљене пушке и гаревраћа одмах човека у страховиту стварност, у сред које се налази.

Посматрам грозну слику уништених људи. Наша је артиљерија посејала пустош. Свуд око мене леже лешеве без глава, разбацани удови, поломљене кости. Гледам готово без даха, и чини ми се, као да у фигури видим пред собом Божију казну испуњену над издајцима Словенства.

За Бугаре је Кајмакчалан место најкрвавије погипије. Они га

никад неће заборавити. Посејали су га масама својих лешева. Високи плато горде планине претворен је у гробницу дивљих хорди краља Фердинанда. Бранили су га са највећим очајањем. Наредба је гласила да га не упуштају по цену свих својих живота. Али ко може задржати салан полет хероја, који су на прагу своје отаџбине?! Ко је кадар одолети бесу и гневу народа, који је изгубио све и сад се налази на домаку слободе, огњанита, породице, завичаја?! Са јединственим одушевљењем гинули су наши јунаци ломећи својом гвозденом енергијом огорчен отпор непријатеља.

Иако је сам положај по својој природи веома отпоран, ипак је утврђен по методу најмодерније ратне технике. Немачки војни стручњаци ставили су насупрот

нападачу сва могућа препречна средства. Изведена су нарочита утврђења за артиљерију и пешадију. Бугари и Немци сматрали су да је након вишемесечног утврђивања Кајмакчалане, овај потпуно неосвојив. Али се није могло одолети неодолљивом налету српских трупа, који су под ногама осетили српску груду. Борба је била очајна и крвава. Падало се и с једне и с друге стране, огрезало се у крви. Назад се борба претворила у страховито и немилостиво клање. Пошто је наша артиљерија начинила пустош у непријатељским редовима и поколебала морал бугарских трупа, пешадија је предузела неодољив јуриш.

Борба је узимала све бешњи карактер и најзад се сударило прса у прса. Борно се са редомом и нажи и виши официр. Био сам

Једна конференција.

Јуче је у 6 часова после подне генерал Лапатиотис држао једну конференцију у код сали Беле Куле.

Управа Фондава

Филијал Управе Фондава отпочео је рад.

Врши примање улога за пенсии фонд чиновника, свештеника и учитеља; прима депозите — улоге и оставе.

Исплаћује пенсије и регулисава исплату пенсија.

Доставља се интересованим ради знања. Канцеларија Коломбава ул. бр. 33у згради Администрације овог листа.

Грчки краљ се боји.

«Тајмс» је извештен из Атине да се краљ противи транспорту грчких трупа из Тесалије јер се боји аграрске побуне па и надврана Венизелосове војске ка Атини.

Мисије провизорне владе.

Провизорна јн влада решила да пошаље у Европу специјалне мисије које ће радити за предузеће Народне Одбране.

Хапшења у Атини.

Из Атине јављају да је Савезничка полиција ухапсила Христакоса, шефа лиге резервиста а Цакалоса командира ескадрона у пензији, који је грдио јавно Споразум.

Беседа у цркви.

Сутра на Петковци држаће проповед у нашој цркви Св. Саве наш беседник г. Методије Ж. Миловановић.

Генерал Каларис.

Генерал Каларис наименован је за команданта првог корпуса.

Ухапшени посластичари.

„Пешти Хирлап“ доноси ову белешку: „На молбу будимпештанског војног тужиоца ухапшени су Салих Јесар, суботички, и Незир Мезедан, лутошки продавци слаткиша. Ова два Македонца фалсификовали су ојаве Србима и на објаве ударили лажан печат бугарског консулата. На тај начин су неки Срби избегли интернирање. Ухваћени Македонци су сем тога многе Србе помогли да побегну из ропства, пошто су им хали фалсификоване путне исправе. Незир Мезедан тврди да је Есад пашин нећак».

Глад у Тесалији.

Јављају из Атине да су у више вароши и села у Тесалији организовани митинзи на којима су протествовали због оскудице у животним намирницама.

На јучерашњој седници министарског савета претресало се нарочито питање о снабдевању те области у житу. Одмах после седнице је Аргилопулос отиша у енглеско посланство да уреди питање о снабдевању.

Албанске чете.

Из Атине јављају да су арнаутски качици заузели и запалили село Одвигани у Епиру, које талијанске трупе још нису биле поселе.

Становништво села је побегло у пленину.

Отпуштање из службе.

Јављају из Атине да је министарски савет решио да отпусти из службе све оне чиновнике који су се придружили револуционарном покрету. Судије су тако исто отпуштене.

Због жеље и благослова.

Како «Ујвдеки Хирлап» јавља, „Душан Ђуришин у Ст. Бечеју рекао је у врчи пролетос дв захваљује богу што нам потпомаже наше наде, и жели да су већ овде Руси да уведу ред у Угарској и још томе слично, а крунисао је све таме, што је благословио немачког цара по свом начуну. Суд га је, обзиром на напетост стање, осудио на шест месеци затвора.

Пелуселпи у војску.

«Дом» јавља, да му је уредник и председник хрватске пучке сељачке четрине Стјепан Радаћ узет у војску. Пролетос је Радаћ на војном прегледу проглашен за неспособна, јер врло слабо види. Он је толико кратковид да му жена мора да чита и по дигању да пише, а узлом мора да иде редовно у чланском друштву. Радаћ је уз то посланик у хрватском сабору.

Извештај из Србије

Фаника Стојковић из Београда, Даничићева 31 моли за извештај о Јанку Младеновићу капетану и Миливоју Младеновићу ћаку. Христина Пејчић из Беле Паланке извештава Јована Пејчића,

трг. из Беле Паланке да су добили извештај о њему и да су сви здрави.

Даница Стојановић из Ниша, моли за извештај о Алекси Стојановићу, касарину из Ниша.

Лепосава Поповић из Београда, Косовска ул. 45 извештава Миливоја Поповића, коморчију да је оглас прочитала и да су у истом стану сви живо и здраво. Моли за извештај за Миодрага Поповића, богослава, Александра Илића, чиновника и Б. Павловића чинов. минист. финансија.

Даница Ристић бабица из Ниша моли за извештај о сину Миодрагу Ристићу болничару и Ненаду Најдановићу порезнику из Ниша, Душко је здрав.

Влада Јов. Срећеновић из Раче моли за извештај о Јовану Срећеновићу мајору који се није никако јавио, моли за новац што вре. Отац интерниран у Мадарској.

Маринко Николић из Овчишта моли за извештај о Манојлу Николићу поручнику.

С. Вујичић, Т. Поповић и Јован Туцовић свешт. из Дуба моле за извештај о Милошу Поповићу и Петру Поповићу из Дуба, Гвоздену Поповићу регруту и за синове Јована, Милана и Боривоја Туцовића наредника.

Језена Урошевић из Варвари на моли за извештај о Радомиру Урошевићу порезн. из Скопља.

Даница В. Милића из Београда, Лауданова 27 моли за извештај о Василију Милићу поднар. жанд. и Алекси Станишићу финансијером да је здрава и издржаване добија од родитеља.

Љубомир Мартиновић из Београда, Дубљанска 25 извештава Војислава и Витомира Мартиновића да је примно њихову карту од јули и да су сви здрави и никуд нису ишли.

Добривоје Милиновић сарач из Азана извештава оца Радивоја Анђелковића седлара да су сви здрави и да не брине. Јави се Животи и Драги.

Љубица У. Миладиновић из Пожаревца извештава свога мужа да је са децом жива и здрава у Голубцу.

Цела Грубановић из Шапца, Грмићска 20, извештава мужа Милана железничара да је примила 175 круна и да се одмах јави.

Станија Милековић из Крушевца извештава мужа Чеду трг. да је са децом здраво и да у радњи ради.

Последње вести

Са нашег фронта

— Српски званичан извештај — Солун, 13. октобра. 12. октобра безначајне борбе на целом фронту. Закобили смо заробљенике.

Успеси на Вердену

Париз, 13. окт.

Париски листови објављују опширне извештаје својих кореспондената са фронта. Француска офанзива на Вердену развија се све повољније. Досад су постигнути веома важни резултати. Немци се повлаче са утврђених положаја, у нареду остављајући на терену велики број заробљеника и ратног материјала. Немачки заробљеници са највећим ужасом говоре о дејству француске артиљерије. У потпуно уништеним рововима нађене су масе немачких лешева. Немачки отпор слаби све више. Морал трупа је јако опао.

Објава

Главни француски магацин артиљеријски тражи Србе раднике за чување коња и друге стове као и за друге послове. Прима и децке од 16—18 година, плаћа добро према послу и то 4 франка дневно а сем тога даје храну и стан бесплатно.

Ко би желео примати се тога посла нека се пријави Консулату.

Из канцеларије Краљ. Срп. Ген. Консулата, 12 октобра, 1916. год. Солун.

ПОШТА

Саопштења

Стеван В. Јањић, обв. чинов. реда у Мекри, да се одмах јави Владиславу Комесарија ради хитног саопштења.

За Србију

— Пешад. наредник Живко М. Стевић јавља своје оцу Милошу Стевићу, економу из Рачке, неготински, да је здрав и да је с њиме Миловоје, Алекса, Љубомир и Мијајло Јазвић и Ардићел и Станислав Недељковић, зет Стојан М. Павловаћ, Кум Никола Миловановић пита

за браћу и зетове, Моли за одговор истим путем.

— Јован Петровић, радничко одељење, пошта бр. 999. Моли браћу Луку и Јоту Петковића трговце из Зајечара, да известе оца Перу Петровића из горње Беле Рече, да сам жив и здрав. Живко је умро на Крфу 18. априла, брат Вељко и Јован Крстић су живи и здрави и моли да га известе за Ивана да ли је жив и здрав са фамилијом.

Одговорити преко Београд. Новина или Црк. Крста у Женеви.

— Андрија Мијовић, радничко одељење, пошта бр. 999, јавља својој жени Душани и оцу Генчи Мијовићу из Зајечара да је жив и здрав. Паун је умро на Крфу 19. фебруара. Петра је у Оксфорду (Енглеска) учи шкоду. Љуба и Ђерго су здрави и моли да га известе за браћу Мијајла и Ђоку, јесу ли живи и здрави са фамилијом. Известити ме преко Беогр. Новина или Црк. Крста у Женеви.

— Капетан Михаило Мића С. Михаиловић пита за своје у Валевиу како су и јесу ли добили послати новац.

— Ранко Ранковић извештава Исидра Ранковића и своје у Дубљу, ср. третеничачи, окр. крушевачки, да је са Добревојем, Боривојем, Богољубом, Јеремијом, Живаном Марјановићем, Милошом, Радославом, Михаилом и Влајком здраво. Зет Петар Стеванчевић умро. Моли да му се јаве преко Београд. Новина.

— Живојину Алексићу, трг. Арањеловац. Молим вас да јавите Новици М. Миланковићу, село Восутв, да су му браћа Пантелија и Радован живи и здрави и нека јаве о здрављу наше фамилије преко Београд. Новина или Цркеног Крста у Женеви.

— [Милорад М. Стефановић, наредник, бр. поште 222, извештава свога стрица Живана Ђаковића, село Давидовица, ср. качерски, окр. руднички, да је он и следећа лица здраво; Обрен и Обрад Боковићи, Владислав и Будимир Марјановићи, Вошко, Њестор и Божићар Цивановићи, Урош, Јован и Таназије Јовановићи, Милорад Вуловић, Љубомир Алексић, Грујица Лазовић, Здравко Тошаћ, Драгомир Митровић, Милан Антонијевић и Радислав Тодоровић. Моли стрица Живана да помаже његову жену Емилију са непом и нека ми се јаве истим путем на пошту бр. 222.

у близини, кад је дивљи Татарин зарео нож у тело пшуконика Раше Милутиновића, који је био у стрељачком строју свога батаљона и благодарећи само својој огромној присебности успео је да се освети и да иако рањен обори нападача и дотуче га штапом.

Ровови су пуни бугарских лешева одвратна слика у бедном одељу. Пут, којим су Бугари одступали такође је засут лешевима и рањеним на разних непријатељских пукова. Поред бугарских лешева леже и лешеве наших војника, који падохе у овом крвавом окршају. Природно је, да се без жртава није могла добити победа над овим упорним непријатељем. Ове пале жртве на прагу наше дивне отаџбине намамнише ми сузе из очију. Гледам их. Сваки је диван и величанствен. Анђелски осмејак лебди

му још на плавим уснама и чини ми се, као да ће те иртве усне сад проговорити: „Најзад смо у ншој Србији, поздравите наше, збогом!»

Кита наших јунака лежи на разбијану Кајмакчалану. Наплазим у рову на ископаљеном мајора Вражалића, који је погинуо славно, бодрећи своје војнике. До њега видим његове ординавце каплара Иву Кораћа и Арсу Тепића, који положаше животе бранећи свога командира. Пали су ступајући на прву груду своје Отаџбине штитећи свога старешину и својом мученичком, али херојском смрћу посветили су ону спону љубави која спаја нашег официра и војника. Недалеко десно од Вражалића лежи мртав капетан Љуба Обрадовић познати јунак из рата са Аустројанцима, а уз њега нераздој-

ни Милко Ђорђевић. Лево од Вражалића лежи избоден капетан Миша И. Анђелић «мајка» својих војника са својим верним капларом Симом Никитовићем. Умирући узвикнуо је капетан Неша: „Напред војници! Пред вама је Отаџбина и чеља вама, а позади вас је туђина.» Укочени поглед у про је тамо далеко где га узаман очекује јединац од дванаест година.

Ево ме на месту, где сам у борби предводио своје соколове. Ево мога Тихомира Марјановића погинулог од гранате. Хитајући у загрљај својој мајци, која га изгледа раширених руку и чежњива погледа пао је на прагу отаџбине. Јахни мој Тихомире! Пао си славно, херојски. Одужло си се сјајно својој отаџбини. У твојем полету и јунаштву ретко ти је ко био раван. Твој витени-

ке, момачки стас неће више водити коло момака и девојака, а твој звонки глас неће извијати у милне народне песме, док јашеш коња низ Марјановића цемат. Твој ће отац стари Милош горко зајецати, а мајка ће ти се у сузама гупити, гледајући како други момци одлазе на сабор. Али не зато твоје име блистати међу славним именима бесмртних јунака, ослободилаца Србије. Почивај мирно, драги мој Тихомире! Поручићу твоје чичи Милану, да си јунак био и да си јуначки погинуо. Док траје наша чета, неће проћи дан, а да те не помену твоји другови, који те сви оплакују.

Идем даље. Око мене леже други јунаци. А зар има једнога међу њима, који није славно и херојски погинуо? Ево легендарних јунака, наредника Косте Петрови-

ћа и Јована Бешлића, а до њих Милосав Арсенијевића, Милана Тамбурића, Василија Мићовића, Васе Костића, Стевана Пешаћа, Сређоја Антонијевића, Милорада Станевића. Сви они изгубише славно секући се у рововима са Бугарима и залише својом племенитом крвљу прву стопу наше мале Отаџбине.

Одла и вама, незнани јунаци, што лежите поред мојих соколова. Ви сте дивно искупили ваш дуг према Отаџбини, за коју положиште своје драгоцене животе. Она вам то никад неће заборавити. Нашли сте најславу смрт, која се може замислити, пали сте на бојном пољу части за ослобођење своје Отаџбине. Потомство ће са највећим дивљењем говорити о вашим делима, а историја ће ваше херојске подвиге забележити златним словима.

Радоица.

Тамасје Атић - Врачарић
трговца Лознице извештава сво-
ју жену Босиљку Атић - Врача-
рић у Лознице, да је жив и
здрав и моли да се и она јави
овим путем је ли у Лозници
здрава са децом.

Велико Стовариште
Г. Ј. Карвонидеса
улица Симерос 5.
КОЊАКА, ВИНА и других
артикала.
Најсолиднија услуга. Цене су
врло умерене. 1-5

Апотека и дрогерија

ЦЕНТРАЛ

ИСАН ХУЛИ

Ул. Венизелос број 88.

Велики депо апотекарских ар-
тикала.Све врсте фотографских ар-
тикала.Одлично развијање плоча за
24 часа.Мрачна комора на расположе-
њу аматера.**РЕКС**Фабрика цигарета — Јану-
каки ПротопапаРекс се зове нова марка ци-
гарета горње фабрике. Зове се
тако, јер је то краљича свих
других марака својим одличним
квалитетом и особитим укусом
и финим мирисом.Препоручујемо цигарете Рекс,
Рекс, Фос, Авги и Кири, које
се могу добити у свима продв-
ницама дувана. 24-36

Најбоље и најкусније су

★ **CIGARETTES Philippi** ★

Улица Франк 31 1-30-2 Солун.

Нова Књижара

МЕШУЛАМ и МАТАРАСО

43 улица Велики Александар 43 — Солун.

Велико стовариште свију канцеларијских потреба. Про-
даја англо и хетал.

Препоручује се свима надлештвима и канцеларијама.

Цене најумереније. 1-15-2

ДЕЗИ НИСИМ

ЗУВНИ ЛЕКАР

Дипломирава у школи Зубног
Лекарства у Паризу.

ПРИМА од 9 ПРЕ

22— до 6 ПО ПОДНЕ

Улица Пердига бр. 25.

угао улице Венизелос број 84.

Атинска Банкаима част известити публику, о-
фицире и војнике, као и српске
избеглице да је отворила једну
филијалуу две улице која чини угао са
Грчком Народном Банком, а
према улици Венизелос.По споразуму са Министар-
ством Финансија Краљ. Србије,
ова филијала узела је на себе
пошљике новца њиховим поро-
дицама у Француској, Алжиру,
Тунису, Русији, Корзици у сви-
ма француским колонијама, у
Швајцарској, свима Савезничким
и неутралним земљама, као и у
главним варошима Србије.Филијала је узела на себе и
следеће банкарске операције:Куповину и продају стране
монете, емисију кредитних пи-
сама; налоге за исплате у свима
варошима Грчке, Европе и пре-
морских земаља; берзанске на-
логе и исплате купона итд.Сем тога, по налогу Српског
Црвеног Крста примала је на
себе депоновање новчаних пр-
лога који су му намењени.**D-R АЛЕКСАНДРИДЕС**специјалиста за унутарње
болести. — Управник болни-
це за заразне болестиПеткожно убригавање Нео-
салварзана као и новог фран-
цуског препарата «Galy» про-
тив сифилиса.Прима сваког дана од 11-12
пре и од 5-6 по подне у фран-
цуској апотеци ул. Франк бр. 35
— у згради француске болнице
— а од 2-4 по подне у своме
стану улица престола, наслед-
ника Ђерђа бр. 35 — упоредно
ул. са булеваром краља Констан-
тина. 5-12**Д-р АЛБЕРТ ГАТЕЊО**

ЗУВНИ ХИРУРГ

Дипломирао од Медицинског
Факултета и Школе за зубно
лекарство у Паризу.Савршено лечи уста и врши
све модерне зубне радове за
3-4 дана.18-то годишње искуство
84 ул. Венизелос, 147 ул. Ел-
патија. 18-

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос	Киви	Дин.	1.—
„ Глубек	„	0-80	
„ Јакн	„	0-65	
„ Афрос	„	0-50	

47—

Посетите и купујте у Солуну све намирице у најстари-
јој и најиривнатијој радњи

Колонијално-деликатесне робе

В. МУСИО

ОСНОВАНА 1860. ГОД.

Улица Булгароктон бр. 6 у близини Централне Поште.

ОГРОМНО СТОВАРИШТЕ:

Свих врсти конзерви, Сардина, риба итд. Кондезованог млека.

Велики избор свих врста француских вина, ликера, ко-
њака, шампања итд.Из првих фабрика: бонбона, посластаца, чоколада, бже-
квита, разна теста итд.Најфинији сејтин, путер. Свеће „Аполо“ и „Фуршије“.
Сапуни и парфимерије првог квалитета.
Разне минералне воде. Боја за обућу итд.

ЦЕНЕ УМЕРЕНЕ И УТВРЂЕНЕ

Сва је роба јевтинија но ма у којој другој радњи.

Продаје на велико и на ситно. 43-60

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

„ВЕНИЗЕЛОС“

од 0-50, 0-75 лепта и 1 драхме

Продају се свугде

Главна продаја у филијалу „Атлас“ киоск „Бела Кула“

ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28-30

73—

Један од најудобнијих и најзанимљивијих варијета-
у Солуну јесте**„ГЕТЕ“**

који се налази на кеју, у близини „Беле Куле“

Програм је врло одабран са много занимљивих та-
чака. Сала је пространа и одлично осветљена.Пића су од најбољих француских и енглеских ма-
рака. Оркестар одличан.

После варијетеа кабаре

зато сви у „ГЕТЕ“

СИНОВИ Г. А. ЕРЕРА И К^О ЛТД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Позамантерије, чарапа, бижутерије, мириса, чипаза, пантлена
платна, мушета. Париских артикала, женске
конфекције, гвошћарије и т. д.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

ВЕЛИКОЈ МЕЊАЧКО-БАНКАРСКОЈ РАДЊИ

БАНКА САНТИЕЛА И С. СКАТЕ

Преко пута Тиринга — СОЛУН — ул. Венизелос 8.

Поверавате ваше мењачке и банкарске послове, јер се
одликује својом солидном и култантом радњом.Врши све банкарске послове увек тачно и по дневном
курсу. 37—**Српско Трговачко Друштво А. Д.**

из Београда.

— СОЛУН —

Мисир Чарши бр. 3. (Спробу Централне Поште
у згради Хотел „Слободе“ („Liberté“))Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.
Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Србију,
Швајцарску и све Савезничке државе.Са положаја може новац да нам се упућује поштанским
упутницама у свима монетама.Уз сваку пошљику треба нам јавити тачну адресу коме
има новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно. 5-80 УПРАВА.

ГОСПОДО! Препоручујемо Вам да и даље пушите само
цигарете из прве и највеће фабрике цигарета**САЛОНИКА**

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врста.
Награђена првом највећом наградом на изложби
у Филадельфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА

Нарочито «Миродато» и ДУВАН ЗА ЛУЛЕ. 95-96

Са неизмерним болом у души извештавамо пријате-
ље и познанике да је наш мила и никад непрежалени

† Војислав - Воја М. Чолаковић

пуковник и командант пука

после јуначки задобивена ране на бојном пољу подлегао
истој и умро 5. ов. мес. а сахрањен 8. ов. мес. у српском
гробљу у Зејтинцима — у Солуну.ОЖАЛОШЋЕНИ: супруга Зорка, кћери Деса и Рада, та-
шта Катарина, таст Илија Гирић трг. из Ниша, свастике:
Рина, Живка и Драгана, шурваја Боса, шураци Димитрије
и Тоша, свастик Илија и пашеног д-р Аранђел Стојановић